

**11.00.02- Иқтисодий ва ижтимоий география ихтисослиги бўйича
таянч докторантура имтиҳонлари учун саволлар**

1. Жаҳон сиёсий картаси ва унинг шаклланиш тарихи.
2. Давлатлар ва уларнинг таснифи (классификацияси).
3. Жаҳон ёқилғи ресурслари.
4. Дунё океани ресурслари.
5. Жаҳон аҳолисининг жойлашуви, кўпайиши, зичлиги ва таркиби.
6. Жаҳон урбанизацияси. Агломерация ҳалқалари шаклланган давлатлар.
7. Жаҳон ёқилғи-энергетика саноати.
8. Жаҳон металлургия саноати.
9. Жаҳон машинасозлик саноати.
10. Жаҳон енгил саноати.
11. Жаҳон озиқ-овқат саноати.
12. Жаҳон қишлоқ хўжалиги.
13. Жаҳон чорвачилиги.
14. Жаҳон транспорти.
15. Японияга иқтисодий географик таъриф беринг.
16. Япония давлат бошқаруви, аҳолиси ва иқтисодиёт тармоқларининг ривожланиши.
17. Корея Республикасига иқтисодий географик таъриф.
18. Корея Республикаси давлат бошқаруви, аҳолиси ва иқтисодиёт тармоқларининг ривожланиши.
19. Хитой Халқ Республикасига иқтисодий географик таъриф.
20. Хитой Халқ Республикаси давлат бошқаруви, аҳолиси ва иқтисодиёт тармоқларининг ривожланиши.
21. Ҳиндистон Республикасига иқтисодий географик таъриф.
22. Ҳиндистон Республикаси давлат бошқаруви, аҳолиси ва иқтисодиёт тармоқларининг ривожланиши.
23. Жанубий Африка Республикасига иқтисодий географик таъриф.
24. Жанубий Африка Республикаси давлат бошқаруви, аҳолиси ва иқтисодиёт тармоқларининг ривожланиши.
25. АҚШга иқтисодий географик таъриф.
26. АҚШ давлат бошқаруви тарихи, аҳолиси ва унинг таркиби.
27. АҚШ иқтисодиёт тармоқларининг ривожланиши ва трансмиллий корпорациялари.
28. Бразилияга иқтисодий географик таъриф.
29. Бразилия давлат бошқаруви, аҳолиси ва иқтисодиёт тармоқларининг ривожланиши.
30. Франция Республикасига иқтисодий географик таъриф.
31. Франция давлат бошқаруви тарихи, аҳолиси ва унинг таркиби.
32. Францияда иқтисодиёт тармоқлари ва туризмнинг тараққиёти.
33. Россия давлат бошқаруви тарихи, маъмурий бирликлари, аҳолиси ва унинг таркиби.
34. Россия иқтисодиёт тармоқларининг ривожланиши.
35. Россия Федерациясига иқтисодий географик таъриф.
36. Буюк Британия ва Шимолий Ирландия кўшма қироллигига иқтисодий

географик таъриф.

37. Буюк Британия ва Шимолий Ирландия қўшма қироллиги давлат бошқаруви тарихи, аҳолиси ва унинг таркиби.

38. Буюк Британия ва Шимолий Ирландия қўшма қироллиги саноат ва қишлоқ хўжалиги тармоқларининг ривожланиши.

39. Германия федератив республикасига иқтисодий географик таъриф.

40. ГФР давлат бошқаруви, аҳолиси ва унинг таркиби.

41. ГФР иқтисодиёт тармоқларининг ривожланиши ва трансмиллий корпорациялари.

42. Жанубий Европа давлатлари иқтисодиёт тармоқларининг ихтисослашуви ва ривожланиши.

43. Шимолий Европа давлатлари иқтисодиёт тармоқларининг ихтисослашуви ва ривожланиши.

44. Шарқий Европа давлатлари иқтисодиёт тармоқларининг ихтисослашуви ва ривожланиши.

45. Марказий Америка ва Кариб ҳавзаси давлатлари иқтисодиёт тармоқларининг ихтисослашуви ва ривожланиши.

46. Лотин Америкаси давлатлари иқтисодиёт тармоқларининг ихтисослашуви ва ривожланиши.

47. Жанубий-ғарбий Осиё давлатлари иқтисодиёт тармоқларининг ихтисослашуви ва ривожланиши.

48. Жанубий Осиё давлатлари иқтисодиёт тармоқларининг ихтисослашуви ва ривожланиши.

49. Жанубий-шарқий Осиё давлатлари иқтисодиёт тармоқларининг ихтисослашуви ва ривожланиши.

50. Австралия ва Океания давлатлари иқтисодиёт тармоқларининг ихтисослашуви ва ривожланиши.

51. Ўзбекистон Республикасининг иқтисодий географик ўрни, майдони, чегаралари ва маъмурий бирликлари.

52. Ўзбекистон Республикасининг табиий шароити ва табиий ресурслари.

53. Ўзбекистон Республикасининг аҳолиси ва меҳнат ресурслари.

54. Ўзбекистон Республикасининг шаҳар ва қишлоқ аҳолиси.

55. Ўзбекистон Республикасининг ёқилғи-энергетика саноати.

56. Ўзбекистоннинг қора ва рангдор металлургия саноати.

57. Ўзбекистоннинг машинасозлик саноати.

58. Ўзбекистоннинг кимё саноати.

59. Ўзбекистоннинг енгил ва озиқ овқат саноати.

60. Ўзбекистоннинг транспорти ва ташқи иқтисодий алоқалари.

61. Тошкент иқтисодий районига иқтисодий географик таъриф.

62. Тошкент вилояти аҳолиси, саноати ва қишлоқ хўжалиги тармоқлари.

63. Мирзачўл иқтисодий районига иқтисодий географик таъриф.

64. Сирдарё вилояти аҳолиси, саноати ва қишлоқ хўжалиги тармоқлари.

65. Жиззах вилояти аҳолиси, саноати ва қишлоқ хўжалиги тармоқлари.

66. Фарғона иқтисодий районига иқтисодий географик таъриф.

67. Наманган вилояти аҳолиси, саноати ва қишлоқ хўжалиги тармоқлари.

68. Андижон вилояти аҳолиси, саноати ва қишлоқ хўжалиги тармоқлари.

69. Фарғона вилояти аҳолиси, саноати ва қишлоқ хўжалиги тармоқлари

70. Самарқанд иқтисодий райониға иқтисодий географик таъриф.
71. Бухоро-Навоий иқтисодий райониға иқтисодий географик таъриф.
72. Бухоро вилояти аҳолиси, саноати ва қишлоқ хўжалиги тармоқлари.
73. Навоий вилояти аҳолиси, саноати ва қишлоқ хўжалиги тармоқлари.
74. Қашқадарё иқтисодий райониға иқтисодий географик таъриф.
75. Сурхондарё иқтисодий райониға иқтисодий географик таъриф.
76. Қуйи Амударё иқтисодий райониға иқтисодий географик таъриф.
77. Хоразм вилояти аҳолиси, саноати ва қишлоқ хўжалиги тармоқлари.
78. Қорақалпоғистон Республикаси аҳолиси, саноати ва қишлоқ хўжалиги тармоқлари
79. Марказий Осиё давлатларининг географик ўрни, чегаралари.
80. Марказий Осиё давлатларининг табиий шароити ва табиий ресурслари.
81. Марказий Осиё давлатларининг аҳолиси ва меҳнат ресурслари.
82. Марказий Осиё давлатларига хос бўлган умумий муаммолар.
83. Марказий Осиё давлатларининг ёқилғи-энергетика саноати.
84. Марказий Осиё давлатларининг қора ва рангдор металлургия, машинасозлик саноати.
85. Марказий Осиё давлатларининг енгил ва озик овқат саноати.
86. Марказий Осиё давлатларининг транспорти, ташқи иқтисодий алоқалари.
87. Ишлаб чиқариш кучларини жойлаштириш назариялари.
88. Ишлаб чиқаришни ҳудудий ташкил этишда таъсир этувчи омиллар.
89. Ишлаб чиқаришни ҳудудий ташкил этишнинг формалари. Ихтисослаштириш, мужасамлашув.
90. Ишлаб чиқаришни ҳудудий ташкил этишнинг формалари. Кооперациялаштириш, комбинатлаштириш.
91. Ҳудудий ишлаб чиқаришни ривожлантиришда энергия ишлаб чиқариш цикллари аҳамияти.
92. Саноатни ҳудудий ташкил этиш омиллари.
93. Қишлоқ хўжалик тармоқларини ҳудудий ташкил этиш омиллари.
94. Тиббиёт географиясининг мазмуни.
94. Ўзбекистонда туризм географиясининг ривожланиши.
95. Ўзбекистонда “Иқтисодий география” фанининг илмий йўналишлари ва илмий мактаблари.
96. “Иқтисодий география” фанининг тадқиқот усуллари.
97. Сиёсий карта тушунчаси. Дунё сиёсий картасининг қисқача шаклланиш босқичлари.
98. Дунё сиёсий картаси ва ҳозирги халқаро муносабатлар.
99. Иқтисодий тамойиллар, қонун ва қонуниятлар ҳақида тушунча. Ишлаб чиқариш кучларини жойлаштиришнинг дастлабки тамойиллар.
100. Ишлаб чиқариш кучларини жойланишига таъсир этувчи табиий, ижтимоий-иқтисодий, ижтимоий - демографик омиллар ва ижтимоий- экологик омилларга тавсиф беринг?
101. Табиий ресурсларни хўжалик нуқтаи-назаридан синфлаштириш, фойдаланиш ва баҳолаш.
102. Дунё океани минерал-хом ашё ресурслари ва улардан фойдаланиш.
103. Иқлимий ресурслар ва атмосферани муҳофаза қилиш. Сув ресурслари.
104. Минерал хом-ашё ресурслари турлари ва уларнинг иқтисодиёт тармоқларини

- ривожлани-шидаги ролини тавсифлаб беринг?
105. Дунё бўйича ер ресурсларидан фойдаланиш ҳолати ва чўлланиш ҳолати ва муаммолари кандай?
106. Сув ресурсларидан фойдаланиш ва чучук сув муаммоларини тушунтириб беринг?
107. Иқлимий ресурслар ва атмосферани муҳофаза қилиш масалалари нималардан иборат?
108. Больнеологик ва рекреацион ресурсларнинг иқтисодиётдаги ўрни ва истиқболда фойдаланиш масалаларини тушунтириб беринг?
109. Ер шари аҳолисининг сони ва ўсиш суръатлари.
110. Дунё аҳолисининг миллий (этник) ва диний таркиби.
111. Дунё аҳолисининг жойлашиши ва миграция.
112. Дунё аҳолининг жинсий ва ёш таркиби.
113. Мехнат ресурслари. Бандлик ва ишсизлик суръатлари.
114. Урбанизация жараёни моҳиятини тушунтириб беринг. Ер шарининг энг йирик шаҳарлари.
115. Миграция ва унинг сабабларига тавсиф беринг?
116. Илмий-техника инқилоби тушунчаси моҳияти ва таркибий қисмларини тушунтириб беринг?
117. Илмий-техника инқилоби ва иқтисодиётдаги таркибий ўзгаришларни аниқланг?
118. Илмий-техника инқилобини дунё хўжалигига таъсирини айтиб беринг?
119. Илмий-техника инқилоби ва экологик муаммоларни тавсифланг?
120. Халқаро мехнат тақсимооти - дунё хўжалигининг моддий асоси эканлигини тушунтириб беринг. Дунё хўжалигининг моҳияти ва босқичларини тавсифланг?
121. Халқаро ишлаб чиқариш ихтисослашуви ва кооперация моҳиятини тавсифлаб беринг?
122. Ҳозирги шароитда халқаро рақобат ва унинг хусусиятларига тавсиф беринг?
123. Ёқилғи-энергетика мажмуаси ва унинг дунё хўжалиги тизимидаги ўрнига тавсиф беринг ва ИТИ таъсирида юз бераётган ўзгаришларнинг моҳиятини очиб беринг?
122. Металлургия саноатининг ривожланиш хусусиятлари ва ИТИ таъсиридаги ўзгаришларга тавсиф беринг?
123. Машинасозлик саноатининг “зарбдор учлик” нинг марказий бўғини сифатида ривожланиш жараёнлари ва иқтисодиётдаги ўрнини тавсифлаб беринг?
124. Кимё саноати, унинг тармоқ таркиби ва жойлашиш хусусиятларига тавсиф беринг?
125. Енгил, ўрмон-целлюлоза ва озиқ-овқат саноатининг тармоқ таркиби ва ривожланиш жараёнларини тушунтириб беринг?
126. Агросаноат мажмуаси, агробизнес ва “Яшил инқилоб” тушунчалари моҳиятини тушунтириб беринг?
127. Зироатчилик, унинг тармоқ таркиби ва дунё минтақалари бўйича ривожланиш ҳамда жойлашишига тавсиф беринг?
126. Чорвачилик, унинг тармоқ таркиби ва дунё мамлакатларида ривожланиш хусусиятларини тушунтиринг?
127. Халқаро ва минтақавий транспорт тизими ва уларнинг ўзига хос хусусиятларини тушунтириб беринг?

128. Транспорт тизими ривожланишининг асосий йўналишларини тушунтириб беринг?
129. Хозирги халқаро ишлаб чиқариш ихтисослашуви ва халқаро кооперация сабабларини тушунтириб беринг?
130. Иқтисодий жихатдан ривожланган, ривожланаётган ва бозор иқтисодиётига ўтаётган мамлакатлар иқтисодиётида савдо қайндай роль ўйнайди?
131. Иқтисодий ва ижтимоий география фанининг вужудга келиши, тадқиқот объекти ва предмети.
132. Иқтисодий ва ижтимоий географиянинг фанлари тизимидаги роли ва тадқиқот методлари.
133. Ишлаб чиқариш кучларини жойлаштиришнинг табиий ва ижтимоий-иқтисодий шарт-шароитлари.
134. Ишлаб чиқариш кучларини жойлаштиришнинг асосий қонуниятлари ва тамойиллари.
135. Ишлаб чиқаришни ҳудудий жойлаштириш омиллари.
136. Дунё сиёсий картасидаги XX аср ўрталари ва XXI аср бошларидаги ўзгаришлар.
137. Дунё мамлакатларининг гуруҳланиши ва тавсифланиши.
138. Дунё мамлакатларининг давлат тузуми ва тузилиши.
139. Дунё аҳолисининг сони ва динамикаси.
140. Аҳолининг такрор барпо этилиши ва унинг типлари.
141. Дунё аҳолисининг этно-демографик таркиби.
142. Аҳолининг ҳудудий жойлашуви ва миграцияси.
143. Жаҳон қишлоқ хўжалиги ва унинг тармоқлари ривожланиши.
144. Дунё хўжалигига умумий таъриф.
145. Ўзбекистоннинг жаҳон хўжалиги тизимидаги ўрни.
146. Ўзбекистоннинг жаҳон ҳамжамияти билан ҳамкорлиги.
147. Ўзбекистон аҳолисининг демографик ва ёш-жинсий таркиби.
148. Республика аҳолисининг демографик вазияти.
149. Меҳнат ресурслари ҳамда бандлиги муаммолари.
150. Ўзбекистоннинг асосий макроиқтисодий кўрсаткичларида саноатнинг роли.
151. Ўзбекистон саноат тармоқлари таркибидаги ўзгаришлар.
152. Ўзбекистон қишлоқ хўжалиги тармоғидаги ислохотлар.
153. Ўзбекистон қишлоқ хўжалиги ер фонди.
154. Ўзбекистонда деҳқончилик тармоқларининг ривожланиши.
155. Ўзбекистонда чорвачилик тармоқларининг ривожланиши.
156. Ўзбекистонда фермер хўжаликлари географияси.
157. Инфраструктура ҳақида тушунча. Ўзбекистон Республикаси иқтисодиётида инфраструктуранинг роли ва аҳамияти.
158. Ўзбекистон Республикаси транспорти, ишлаб чиқариш ва ижтимоий инфраструктураси.
159. Ўзбекистон Республикаси ташқи иқтисодий алоқалари географияси.
160. Ўзбекистон ташқи иқтисодий фаолиятининг янги жиҳатлари.
161. Иқтисодий районлаштириш минтақалар ривожланишини бошқаришнинг муҳим шакли сифатида.
162. Ўзбекистон Республикасини иқтисодий районлаштириш.
163. Ўзбекистон иқтисодий районларининг ўзига хос хусусиятлари.

164. Ўзбекистоннинг иқтисодий географик районлари ва йирик иқтисодий минтақалари.
165. Хизмат кўрсатиш сохалари географияси.
166. Халқаро иқтисодий интеграция ва халқаро иқтисодий бирлашмалар.
167. Аҳоли географияси фанининг объекти, предмети, фанлар тизимида тутган ўрни ва алоқалари.
168. Аҳолининг такрор барпо бўлиш жараёнлари ва уларнинг ҳудудий хусусиятлари.
169. Аҳолининг табиий ҳаракати ва унга таъсир килувчи омиллар.
170. Демографик коэффицентлар, уларнинг турлари ва ҳисоблаш усуллари.
171. Дунё аҳолисининг миллий-этник таркиби.
172. Дунё аҳолисининг ёш ва жинсий таркиби.
173. Дунё аҳолисининг ирқий таркиби.
175. Дунё аҳолисининг диний таркиби.
176. Аҳолининг ижтимоий ва оилавий таркиби.
177. Аҳолининг бандлиги ва меҳнат ресурслари.
178. Аҳоли миграцияси, унинг турлари ва йўналишлари.
179. Аҳолининг жойланиши ва унинг минтақавий хусусиятлари.
180. Аҳоли пунктлари географияси.
181. Шаҳар ва қишлоқ аҳолиси.
182. Урбанизация жараёни.
183. Дунё аҳолисининг жойланиши. «Ойкумена» тушунчаси.
184. Миллий иқтисодиётда қишлоқ хўжалигининг тутган ўрни ва аҳамияти.
185. Қишлоқ хўжалигини ривожланишида табиий шароит ва ресурсларнинг роли. Экологик муаммолар.
186. Қишлоқ хўжалигининг тармоқлар ва ҳудудий таркиби.
187. Деҳқончилик географияси.
188. Чорвачилик географияси.
189. Қишлоқ хўжалиги ишлаб чиқаришида меҳнат ресурсларидан фойдаланиш.
190. Жаҳон қишлоқ хўжалигининг ривожланиш тенденциялари.
191. Н.Н. Колосовскийнинг ҳудудий ишлаб чиқариш ҳақидаги назарияси.
192. Саноат ишлаб чиқаришни ҳудудий ташкил қилиш.
193. Ишлаб чиқаришни жойлаштиришнинг классик ғоялари.
194. Аҳолига хизмат кўрсатиш ва ҳудудий ижтимоий мажмуалар.
195. Ҳудудий мажмуалар ва шаҳарлар ривожланиши.
196. Ишлаб чиқаришни жойлаштиришда И.Тюннен ва А.Вебер ғоялари.
197. Аҳоли манзилгоҳларининг типлари.
198. Шаҳарларнинг вужудга келиш омиллари ва географияси.
199. Шаҳар агломерациялари.
200. Ҳудудий ишлаб чиқариш мажмуаларининг иқтисодий ривожланишида географик ўриннинг таъсири.

География ва иқтисодий билим асослари
кафедраси мудири

доц. С.Р. Шодиев